

הדף היומי בבלי: מסכת בבא קמא דף י"ט
הדף היומי בהלכה: סימן קל"ה עד סעיף ג'
המוסר היומי: שמיה"ל חלק ב' פרק י"א מ"כ שמעת' עד 'השליכו'

לוח
לימוד
יומי:

רשמים ותחושות רוחניות מהמעמד האדיר וההיסטורי של כבוד התורה שנערך בשבוע שעבר בביתר עילית

ההתרגשות הגדולה על פניהם של האלפים שנכחו באולם לרבות אותם המונים שלא הצליחו להיכנס לאולם מחוסר מקום והשתתפו במעמד ברחבה בחוץ על ידי מעגל סגור

הגאב"ד מורנו הגר"צ אורטנדליך שליט"א אשר למרות חולשת גופו ומזה זמן רב שלא הגיע להשתתף בכינוסים שנערכו בעיר, יצא השבוע מגדרו והטריח את עצמו במיוחד לבא ואף להשמיע דברים נרגשים לכבוד לומדי התורה והוגיה בטהרה.

התרגשתי לשמוע את דבריו של הרב מאיר רובינשטיין הי"ו ראש העיר שגילה בכינוס ההיסטורי כי בעיר ביתר עילית לבד נבחנו במסגרת דרשו מדי חודש בחדשו על לימוד ה"דף היומי" 980 אברכים ובחורי חמד כ"י, לרבות למעלה מחמישים שיעורים בדף היומי בהלכה בחסות ארגון "דרשו" הפזורים בכל רחבי העיר, ועוד היד נטויה אי"ה.

ראיתי את האלפים הרבים יוצאים מהאולם בתום הכינוס ומתפזרים לבתיהם בהתרגשות ובתחושה עילאית של התעלות רוחנית כבירה בד בבד עם קבלות טובות והצורך להתחזק בלימוד הדף היומי ביתר שאת ועוז לאור הדברים חוצבי להבות שהושמעו במעמד האדיר. האמת ניתן להיאמר: לאו בכל יומא מזדמנא מילתא לראות מעמד היסטורי וכביר שכזה כמו שחוינו השבוע תושבי העיר ביתר עילית. היטיב להגדיר זאת אחד מתושביה הותיקים של העיר ביתר באמרו: "הנני כבר מתגורר בעיר ביתר מזה כחצי יובל שנים, ב"ה זוכיתי להשתתף בכל הכינוסים המרכזים בעיר, אך מעמד אדיר כמו שנערך השבוע לא ראיתי מימי בעירנו".

הייזלר

ראיתי את ההתרגשות הגדולה על פניהם של האלפים שנכחו באולם לרבות אותם המונים שלא הצליחו להיכנס לאולם מחוסר מקום והשתתפו במעמד ברחבה בחוץ על ידי מעגל סגור, כאשר מעל כולם פיעמה רוח של אהבת תורה ולומדיה אין קץ!

ראיתי את עוצם ההתרגשות הבלתי מוסתרת ודמעותיהם בעיניהם של כחמישים המגדי שיעורים בדף היומי בעיר ביתר שחזרו זה עתה מהעיר בני ברק שם זכו להתכנסות היסטורית ליד מעונו של שר התורה מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א ובהשתתפותו האישית, ובמעמד נעלה זה זכו לסיים את סדר נשים ולהתחיל את סדר נזיקין, כאשר לאחר מכן אף הרעיף עליהם מרן שליט"א מברכותיו לרוב שיזכו לסיים את הש"ס כולו! ראיתי את הלהט האדיר והחשמל שהורגש בחלל האויר עת נכנסו מרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א למעמד הגדול, כאשר קהל האלפים קם בהתרגשות לקדם את פניהם ופרצו בשירת "ימים על ימי מלך תוסיף", "כי אורך ימים ושנות חיים".

שמעתי בתוך קהל האלפים את דברותיהם הנעימים של רבני העיר מאיר דאתרא שליט"א שנסאו לכבוד לומדי התורה. במיוחד התרגשתי לראות ולשמוע את דבריו הנלהבים של המרא דאתרא

מקור התקנה של קריאת התורה בשבת ובשני וחמישי

משה רבנו תיקן לקרוא בתורה בשבת לפי סדר הפרשיות, כדי שכל ישראל ילמדו את כל מצוות התורה וחוקיה בשלמותם. והוסיף ותיקן לקרוא מעט בתורה גם בימי שני וחמישי, כדי שלא יהיו שלושה ימים ללא קריאת התורה מתוך הכתב. וכן תיקן לקרוא בתורה בראש חודש ובמועדים. והתקנה לכתחילה היא לקרוא בשחרית, ובדיעבד ניתן לקרוא במשך כל היום. ועזרא הסופר תיקן שיקראו בשבת גם במנחה, ושבקריאה זו, וכן בשל שני וחמישי, יעלו שלושה אנשים לתורה. ועוד תיקן שבכל 'עליה' יקראו לפחות שלושה פסוקים, ושסך כל הקריאות יהא לפחות עשרה פסוקים. [סעיף א, הקדמת המשנ"ב, ו"ס"ק א; ביאורים ומוספים דרשו, 3]

מי שהחסיר כמה מילים בקריאת התורה - האם צריך לחפש מקום שבו יוכל לשמוע שוב?

אין קוראים קריאת התורה אלא ב'מנן', דהיינו עשרה אנשים המקובצים יחד. ויש מהאחרונים שהסתפק בהגדרת הלכה זו, האם חובת הקריאה חלה דווקא על עשרה אנשים המקובצים יחד, וכל זמן שלא התקבצו אין להם כל חובה, או שחובת הקריאה מוטלת על כל יחיד ויחיד, אלא שאינו יכול לקיים את חובתו כי אם במנן. ויש מהפוסקים שהכריעו שקריאת התורה היא חובת ציבור (למעט פרשיות 'זכור ו'פרה', שהן חובת יחיד), ולכן יחיד שלא שמע קריאת התורה, או שהחמיץ כמה מילים בשמיעתה, אינו מחויב לחפש מקום שיוכל לשמועה; ועם זאת, החמירו פוסקים אלו לעצמם בדבר. [ביאורים ומוספים דרשו, 2 ו-10]

מה ההבדל אם לא קראו בשבת את פרשת בהר או את פרשת בחוקותי?

ציבור שלא קראו בתורה בשבת בבוקר - יקראו לפני אמירת 'אשרי' בתפילת מנחה. ואם לא עשו כן, ישלימו את הקריאה בשבת הבאה, לפני קריאת הפרשה של אותה שבת; ולא ישלימו בימות החול. ואם מדובר בפרשיות ויחי, פקודי, בחוקותי, או מסעי, או בשתי פרשיות מחוברות, כגון אחרי מות וקדושים - נחלקו הפוסקים אם ניתן להשלימן; וכן אם לא קראו במספר שבתות - נחלקו הפוסקים אם ישלימו רק את הקריאה האחרונה שהחסירו, או את כל הקריאות. וקריאות התורה של שני וחמישי ומנחה של שבת, קריאת המועדים, או 'ארבע פרשיות' - אינן ניתנות להשלמה ביום אחר. [ס"ק ה-ח; שעה"צ ס"ק ה, וביה"ל ד"ה שבת; ביאורים ומוספים דרשו, 12; וראה שם, 14]

אתמול למדנו

- בעת ההגבהת חובה על כל הנוכחים בבית הכנסת לעמוד, ומצוה הן על האנשים והן על הנשים - לראות את הכתב ולכרוע, ולומר "זאת התורה...", כנהוג. וחמורה היא חובת ההגבהה, עד כדי שהרמב"ן מפרש 'על דרך אגדה' שהכתוב "ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת" נסוב "על החזן שאינו מקים ספר תורה להראות פני כתיבתו לכל".
- נהגו ישראל לומר בעת הוצאת ספר התורה את תפילת 'ברוך שמיא'. יש אומרים שצריך לומר את התפילה לאחר הוצאת ספר התורה מהארון, ויש אומרים שצריך לאומרה לפני הוצאת הספר.

מחר נלמד

- גבאי כשאתה בוחר כהן לעליה לתורה - בדוק את מי אתה מעלה אחריו לתורה!
- האם מותר לבקש מהכהן שיצא מבית הכנסת כדי שיוכלו לקרוא לישראל במקומו?
- אתה באמצע פסוקי דזמרה וקראו לך לעלות לתורה - כיצד תנהג?